

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/39/2024
Identifikačné číslo spisu:	7823010191
Dátum vydania rozhodnutia:	03.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Štíft
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7823010191.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Štífta a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného P. H., pre pokračovací zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 3. decembra 2024 dovolanie obvineného podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Martiny Vnenčákovej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 11. januára 2024, č. k. 7To/99/2023-685, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. H. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Rožňava (ďalej aj „okresný súd“) rozsudkom z 13. novembra 2023, č. k. 2T/57/2023-618, uznal obvineného P. H. za vinného z pokračovacieho zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona v znení zákona č. 111/2022 Z. z. („Tr. zák.“) v časti v bode 2) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom s tým, že

1) dňa 16. marca 2023 v meste T. po tom, čo sa stretol s poškodenou K.Í. V. na adrese S. č. XX, túto za presne nezistených okolností, proti jej vôli, silou za ruku dotiahol na starý židovský cintorín nad S. ulicou, kde ju proti jej vôli a napriek tomu, že poškodená kričala, bránila sa a povedala, že je tehotná, zvalil na chrbát, priláhol ju, ústami tlačil na jej ústa, aby jej zabránil kričať, fyzicky prekonal ňou kladený odpor a napriek jej nesúhlasu jej jednou rukou stiahol nohavice a spodné prádlo, obchytkával ju v oblasti intímnych partií, vnikol do nej svojím pohlavným údom a vykonal s ňou súlož, potom sa snažil ju dotiahnuť k nemu domov na Č. ulicu č. XX, čo sa mu nepodarilo, pretože sa poškodená po opakovaných pokusoch vymanila a ušla, a následne

2) dňa 18. marca 2023 v meste T., pod vplyvom alkoholu, omamných a psychotropných látok, prišiel v presne nezistenom čase v noci a v skorých ranných hodinách k rodinnému domu č. XX na A. ulici, v ktorom býva poškodená K. V. s rodinou, kde silno búchal na vchodové dvere a kričal, aby poškodená vyšla von, a keď tak neurobila, vykopol vchodové dvere a vošiel do domu, pristúpil k zamknutej izbe poškodenej, kričal, aby poškodená vyšla von, inak ich rozbije a po tom, čo poškodená otvorila dvere, vošiel do izby a proti vôli poškodenej ju silou vytiahol von z domu, pričom jej roztrhol bundu a hovoril

jej, že chce s ňou žiť, nedá jej pokoj a stále za ňou pôjde, potom ju odviekol k sebe domov na Č.L. ulicu č. XX, tam sa s ňou zavrel vo svojej izbe, ktorej dvere zabezpečil pomocou rebríka, a napriek tomu, že ho prosila, aby ju pustil domov, vyzliekol sa, hodil ju na posteľ a začal ju násilu vyzliekať, obchytávať a hrýzť na prsiach, stiahol jej nohavice a spodné prádlo, pričom sa poškodenej podarilo ubrániť a oklamať ho, že počká, kým sa vyspí a potom budú mať sex, keď zaspal odtlačila rebrík a ušla domov, kde za ňou opäť došiel a vykopol dvere, odkiaľ poškodená ušla k tete a privolala políciu, pričom poškodením dverí a zámku spôsobil škodu majiteľovi domu na ulici A. č. XX Mgr. V. E.K. vo výške 50,00 eur.

Za to okresný súd obvinenému uložil podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7,5 (sedem a pol) roka nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obvineného zaradil pre výkon tohto trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený ochranný dohľad na dobu 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Podľa § 77 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. zák. obvinenému súd uložil povinnosť do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Rožňava a tomu oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať; osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí ak ide o pravidelne sa opakujúce vzdialenia o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd obvinenému uložil aj ochranné protitoxikomanické liečenie, ktoré podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. vykoná ambulantnou formou. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku („Tr. por.“) súd uložil obvinenému aj povinnosť uhradiť spôsobenú škodu poškodenému Mgr. V. E.K. vo výške 30,- eur (slovom tridsať eur).

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) uznesením z 11. januára 2024, č. k. 7To/99/2023-685, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený vo svoj prospech prostredníctvom obhajkyne JUDr. Martiny Vnenčákovej podaním z 12. apríla 2024 (č. l. 741 - 746). Obvinený uviedol, že dovolaním napáda nielen rozhodnutia súdov v častiach týkajúcich sa výrokov o vine, treste, či ochrannom opatrení a náhrade škody, ale zároveň namietal aj konanie, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzalo. Dovolateľ navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zrušil podľa § 386 Tr. por. a zároveň zrušil aj predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Rožňava a prikázal Okresnému súdu Rožňava v zmysle § 388 Tr. por., aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) a písm. j) Tr. por., pričom namietol tieto základné skutočnosti:

- z pohľadu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Tr. por., bez toho, aby obvinený konkretizoval, pod ktorý dovolací dôvod spadajú jeho dovolacie námietky, uviedol, že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, a to nevykonaním dôkazov, ktoré navrhoval za účelom preukázania svojej neviny, a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Ďalej uviedol, že konajúci súd napriek vykonanému dokazovaniu dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, vykonané dôkazy hodnotil výlučne v neprospech obvineného, nebral do úvahy a bez náležitého odôvodnenia nevyhodnotil dôkazy svedčiace v jeho prospech. Súčasne dovolateľ uviedol, že došlo k porušeniu ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., pričom poukázal na znalecký posudok vypracovaný znalkyňou PhDr. Vozárovou, vo vzťahu ku ktorému mal za to, že tento je v rozpore s popísaným skutkom, keďže podľa tohto posudku malo dôjsť k pohlavnému styku s nie úplným súhlasom poškodenej. Obvinený mal za to, že súhlas s pohlavným stykom zo strany poškodenej bol daný, a že z vyjadrenia znalkyne je nemožné zistiť, či bol alebo nebol daný súhlas poškodenej. Neúplnosť súhlasu je potrebné vnímať v prospech obvineného ako súhlas, ktorý bol daný, iný výklad znamená porušenie práv obvineného a nedodržanie trestnoprávných zásad v konaní. Uvedený záver podľa obvineného možno vyvodiť aj z neoznámenej skutku zo strany poškodenej v rozhodnom čase, čo podľa neho nie je možné považovať za irelevantné. Poškodená opakovane volala na tiesňovú linku polície, kde sa nezmienila, že by malo dôjsť k trestnému činu sexuálneho charakteru, čo podľa obvineného nebolo konajúcim súdom posúdené vo vzájomnej súvislosti. Ďalej podľa obvineného došlo nedostatočným

spôsobom k vyhodnoteniu osoby poškodenej, ktorej svedecká výpoveď bola jediným rozhodným dôkazom v konaní napriek tomu, že poškodená v rámci znaleckého dokazovania mala zvýšené tzv. L - skóre a znalkyňa pripustila zvýšenú mieru konfabulácií, konajúci súd sa nezaoberal dôkazmi v jeho prospech a nevykonával dôkazy ním navrhnuté, čím zásadným spôsobom porušil jeho právo na obhajobu. Taktiež nevyhodnotil tvrdenia obvineného, v zmysle ktorých sa poškodená na jednotlivé miesta s ním premiestnila dobrovoľne, pričom s ohľadom na prejednú vzdialenosť je nemožné, aby bola vlečená či inak nútená, v tejto časti bola skutková veta nedostatočne prešetrená a vzhľadom na výpovede svedkov aj nepodložená. Dovolateľ súčasne poukázal na závery znaleckého posudku PhDr. Vozárovej, podľa ktorých zistené znaky u poškodenej nedosahujú prejavy, ktoré by spadali pod traumy znásilnenia alebo pod posttraumatickú poruchu, ako aj na to, že samotní rodičia poškodenej nepotvrdili násilné ťahanie poškodenej na cintorín napriek tomu, že dňa 16. marca 2023 boli na lúke smerom k cintorínu. Podľa obvineného je nemysliteľné, že nezasiahli a z toho dôvodu účelovo vyznieva výpoveď matky poškodenej svedkyne F. V. Obvinený ďalej uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil aj výpoveď poškodenej, lebo keď si dňa 16. marca 2023 vyzliekal mikinu a pokladal ju pod poškodenú na zem, nemohla byť držaná za ruky, či inak nútená zotrvať na mieste. Napriek tomu, že poškodená mala rodičov neďaleko, sa ani nepokúsila odísť, pričom podľa jej vlastných slov jej bolo zrejmé, že obvinený s ňou chcel vykonať súlož. Poškodená podľa svedkov tvorila pár s obvineným, pričom na viacerých rodinných oslavách ju vnímali ako jeho partnerku a ona s ním dobrovoľne zdieľala intímnosti. Obvinený ďalej poukázal aj na závery znaleckého posudku č. 12/2023 znalkyne PhDr. Vozárovej, v zmysle ktorých u obvineného nebola zistená sexuálna deviácia. Ďalej poukázal na výpoveď svedka L. V., ktorý uviedol, že dňa 16. marca 2023 bol na lúke pri cintoríne on aj jeho manželka a šli tam aj poškodená s obvineným, pritom nespomína žiadny nátlak zo strany obvineného, ale naopak opisuje, že aj poškodená aj obvinený mali ďalej spoločný program. Obvinený namietal, že súd kládol neprimeraný dôraz na výpoveď svedkyne F. V. a to napriek tomu, že v rámci konania bolo jasne preukázané, že práve ona so vzťahom obvineného s poškodenou nesúhlasila, pričom okrem nej verziu poškodenej nepotvrdil ani svedok L. V. (otec poškodenej), či jej stará matka svedkyňa V. V. Taktiež namietol, že z dovolaní napadnutých rozhodnutí nie je zrejmé ako sa súd vysporiadal s pomerom poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, - vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 písm. j) Tr. por. namietal, že mu bolo uložené ochranné opatrenie, hoci nato neboli splnené zákonné podmienky, keďže rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 15T/4/2020 a 2T/3/2020 mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a napadnutým rozsudkom bolo uložené ďalšie liečenie ambulantnou formou, pričom má za to, že dané výroky sú vo vzájomnom rozpore.

K podanému dovolaniu sa vyjadrila Okresná prokuratúra Rožňava podaním zo 7. mája 2024 (č. l. 749 - 751), v ktorom navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por. s tým, že nebol naplnený žiadny z dôvodov dovolania podľa § 371 Tr. por. Poukázala na to, že dovolateľ dovolaním namieta predovšetkým nesprávne zistenie skutkového stavu a hodnotenie dôkazov, čo však nie sú dovolacími dôvodmi podľa § 371 ods. 1 Tr. por. K dovolacím dôvodom, ktoré dovolateľ priamo v dovolaní označil uviedla, že pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), tak obvinený mal počas celého trestného konania obhajcu, ktorý sa zúčastňoval jednotlivých úkonov a zabezpečoval obhajobu. Okresný súd vykonával všetky dôkazy, ktoré boli nevyhnutne potrebné pre ustálenie správnych skutkových zistení, ktoré vyhodnotil jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, vrátane uvedenia dôvodu, prečo nevyhovel návrhom obvineného na vykonanie dôkazov, ktoré v dovolaní obvinený bližšie nešpecifikuje. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) uviedla, že nemôže byť dovolacím dôvodom skutočnosť, že súd nevykonával všetky dôkazy, ktoré obvinený navrhol, prípadne, že vykonané dôkazy nevyhodnotil podľa jeho predstáv. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedla, že právna kvalifikácia skutku ako zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., ako aj prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. bola na podklade vykonaného dokazovania aplikovaná správne. Súd sa tiež riadne vysporiadal s podstatnými okolnosťami trestného činu, ktoré vyhodnotil v zmysle § 34 ods. 2, ods. 5 Tr. por., so zreteľom na opätovné spáchanie zločinu dovolateľom. Ďalej uviedla, že u dovolateľa nebola zistená žiadna poľahčujúca okolnosť, pričom priťažujúcou okolnosťou bolo, že obvinený už bol v minulosti odsúdený. Zároveň súd vychádzal z právnej úpravy § 41 ods. 2 Tr. zák. a aplikoval tzv. asperačnú zásadu zvýšeného úhrnného trestu. Taktiež nedošlo k naplneniu dovolacieho

dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por., nakoľko uloženie ochranného protitoxikomanického liečenia malo oporu v zistenom skutkovom stave, keď sa skutku obvinený dopustil aj pod vplyvom omamných a psychotropných látok a potreba uloženia tohto ochranného opatrenia vyplynula aj z vykonaného znaleckého dokazovania znalca JUDr. MUDr. Jána Uhrina. Prokuratúra súčasne poukázala na skutočnosť, že uloženie viacerých druhov ochranného liečenia popri sebe nie je v rozpore s ustanovením § 74 Tr. zák., pričom ochranné protialkoholické a ochranné protitoxikomanické liečenia nie sú identické a vzájomne sa nevylučujú.

Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) na rozhodnutie o podanom dovolaní 30. mája 2024 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa daného Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2024 rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo uložené ochranné opatrenie hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov (§ 372 ods. 1 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom ustanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.) a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti (§ 374 Tr. por.). Zároveň, ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení súdov a predstavuje výnimočné prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Táto výnimočnosť je vyjadrená práve obmedzenými možnosťami pre podanie dovolania, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia na úrovni riadneho opravného prostriedku. Dovolanie preto možno podať iba proti niektorým druhom súdnych rozhodnutí vydaných v trestnom konaní (sú výslovne uvedené v § 368 ods. 2 Tr. por., pričom minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj proti rozhodnutiam uvedeným v § 371 ods. 2 Tr. por.), a to iba z dôvodov taxatívne uvedených v ustanovení § 371 Tr. por. a dôvod dovolania sa musí v dovolaní vždy uviesť (§ 374 ods. 2 Tr. por.), pričom dovolací súd je viazaný uplatnenými vecnými dôvodmi dovolania (dovolateľom vytýkanými chybami) a nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, resp. z iných, dovolateľom neuvedených pochybení (§ 374 Tr. por., § 385 Tr. por.). Dovolací súd pri náprave namietaných pochybení preskúma v zásade tie nedostatky, ktoré boli preskúmané už v odvolacom konaní a neboli napravené odvolacím súdom, ako aj pochybenia spôsobené odvolacím súdom. Tomu zodpovedá

aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a povinnosť obsahovo namietat' skutočnosti známe v pôvodnom konaní zakladajúce niektoré z dovolacích dôvodov najneskôr v odvolacom konaní (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Obsah konkrétne uplatnených vytýkaných chýb a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, by mal vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak podané dovolanie iba formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pričom v skutočnosti obsahuje argumenty a tvrdenia stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu alebo iného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Dovolací súd uvádza, že v prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je zo samotnej formulácie zákonného ustanovenia zrejmé, že tento dovolací dôvod nie je splnený pri akomkoľvek porušení práva na obhajobu, ale zákon vyžaduje, aby bolo také právo porušené zásadným spôsobom. Takým zásadným porušením tohto práva je predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, resp. porušenie iných procesných ustanovení obdobného charakteru a závažnosti týkajúcich sa tohto práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá tento dovolací dôvod.

Ohľadom tohto dovolacieho dôvodu dovolateľ namietal, že súd nevykonával ním navrhované dôkazy, ktoré navrhoval za účelom preukázania svojej nevinu.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na konštantnú rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Odmietnutím vykonania navrhnutých dôkazov nedošlo k porušeniu práv obvineného, keďže ako už vyplýva z vyššie uvedeného, medzi práva obvineného nepatrí vyhovieť všetkým návrhom na vykonanie dokazovania. Je na zvážení súdu, či navrhnutý dôkaz považuje za relevantný na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Ak dospeje k negatívnemu výsledku, je povinný rozhodnúť o odmietnutí dôkazu. Dovolací súd z predloženého spisu pritom zistil, že okresný súd a následne aj krajský súd sa zaoberali všetkými navrhnutými dôkazmi, pričom v prípade ich nevykonania boli návrhy odmietnuté zákonným spôsobom a toto odmietnutie bolo aj v meritórnych rozhodnutiach vysvetlené. Je plne na úvahe v predmetnej trestnej veci konajúceho a rozhodujúceho súdu, aby sám rozhodol v okolnostiach prípadu, ktoré dôkazy vykoná na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla.

Ako bolo už skôr konštatované, za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov. Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že okresný súd po tom, čo na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 272 ods. 2 Tr. por. odmietol vykonať dôkazy navrhované obvineným, sa s návrhom obhajoby na vykonanie dôkazov osobitne vysporiadal aj vo svojom rozsudku v 2. odseku na str. 17 rozsudku.

Pokiaľ obvinený namietal, že z rozhodnutí vo veci konajúcich súdov nie je zrejmé ako sa tieto vysporiadali s pomerom poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, dovolací súd uvádza, že uvedená námietka nie je dôvodná, keďže súdy nekonštatovali žiadne poľahčujúce ani priťažujúce okolnosti, pričom samotný obvinený ani v podanom dovolaní napokon nenamietal, že by mu nejaká poľahčujúca, či

príťažujúca okolnosť mala byť priznaná, resp. že mu bola priznaná a priznaná byť nemala.

Berúc do úvahy uvedené zistenia, dovolací súd dovolaním namietané porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nezistil.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, porušenie zákona pri vykonaní dôkazov svojou povahou a závažnosťou musí zodpovedať porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vzhľadom na charakter dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z toho treba opodstatnene odvodiť, že nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (R 24/2020-I.).

Napriek tomu, že dovolateľ vo svojom dovolaní uviedol aj tento dovolací dôvod, vo svojom podaní neuviedol, ktorý z vykonaných dôkazov v konaní považoval za nevykonaný zákonným spôsobom. Vo svojom dovolaní „len“ opätovne hodnotil jednotlivé dôkazy, ktorých dôkazný význam a hodnotu spochybňoval, avšak nespochybnil zákonnosť ich vykonania.

Berúc do úvahy konštatované, dovolací súd predmetný dovolací dôvod nezistil.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je nutné zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však podľa vyššie citovanej zákonnej dikcie tohto ustanovenia dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. V prípade tohto dovolacieho dôvodu dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení vykonaných súdom prvého stupňa a odvolacím súdom (to je možné len na základe dovolania podaného ministrom spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), t. j. v dovolaní nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne a ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Zistený skutkový stav môže dovolací súd posudzovať len z pohľadu nesprávneho právneho posúdenia skutku v skutkovej vete meritórneho rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa alebo nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia (resp. právneho predpisu, ak má priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku), ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré je obsahom skutkovej vety meritórneho rozhodnutia a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. Teda vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete meritórneho rozhodnutia môže v dovolaní obvinený (rovnako tak generálny prokurátor) uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nie však námietky skutkové (primerane R 57/2007-II., S 3/2011, R 47/2014-II., R 14/2015-III.).

Pokiaľ teda dovolateľ namieta hodnotenie dôkazov a poukazuje na rozpory vo svedeckých výpovediach, namieta nesprávnosti znaleckých posudkov či skutkové závery, ku ktorým mali súdy dospieť z vykonaného dokazovania, tak tieto námietky smerujú proti správnosti zisteného skutku, ktorý je výsledkom hodnotenia vykonaného dokazovania, teda že skutok tak, ako bol zistený súdmi v pôvodnom konaní, bol zistený nesprávne a neúplne, čo je však vylúčené z preskúmavania dovolacím súdom. Dovolací súd sa týmito námietkami preto meritórne nemohol zaoberať, keďže to vylučuje priamo Trestný poriadok. V tomto ohľade dovolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej ani dovolateľom tvrdený extrémny nesúlad právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len ministrom spravodlivosti v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. (R 14/2015-III.).

Pokiaľ dovolateľ namieta skutočnosť, že súdy nesprávne vyhodnotili skutočnosť, že poškodená nedala súhlas s pohlavným stykom, ide o otázku skutkovú, ktorá je vylúčená z dovolacieho prieskumu.

Dovolací súd uvádza, že ako je skutok vymedzený v skutkovej vete rozsudku okresného súdu, ktorý je pre dovolací súd určujúci, tak z jeho formulácie vyplýva naplnenie všetkých zákonných znakov pokračovacieho zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. v časti v bode 2) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., keďže obvinený donútil ženu k súložiu a dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k tomu, aby násilím donútil ženu k súložiu, ktorého sa dopustil v úmysle spáchať trestný čin, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo, pričom neoprávnene vnikol do obydlija iného a čin spáchal závažnejší spôsobom konania - vlámaním. Okresný súd v rozsudku na str. 11 - 17 uviedol, ktoré skutočnosti vyhodnotil ako dokázané a na základe akých skutkových a právnych úvah k uvedeným záverom došiel, vrátane vyhodnotenia z akých skutočností dospel k záveru, že k pohlavnému styku došlo proti vôli poškodenej, pričom krajský súd sa v napadnutom uznesení na str. 12 - 13 zaoberal podstatným odvolacími námietkami obvineného, vrátane tých skutkových.

Z uvedených dôvodov dovolací súd nezistil naplnenie ani dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 písm. i) Tr. por.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. j) Tr. por. je nutné zistenie, že bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené podmienky.

Vo vzťahu k uvedenému dovolaciemu dôvodu obvinený namietal, že mu súd prvého stupňa uložil ochranné protitoxikomanické liečenie napriek tomu, že v iných konaniach (Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 15T/4/2020 a 2T/3/2020) mu bolo uložené protialkoholické liečenie ústavnou formou, čo považoval za vzájomne rozporné.

Dovolací súd v prvom rade uvádza, že zo samotnej vnútornej logiky nemá obvineným uvádzaná dovolacia námietka opodstatnenie, keďže už z názvu „ochranné protialkoholické liečenie“ a „ochranné protitoxikomanické liečenie“ vyplýva odlišné zameranie jednotlivých liečení, a teda že k žiadnemu vzájomnému rozporu vyplývajúcu z vykonávania týchto dvoch obsahovo odlišných ochranných liečení nemôže dôjsť.

Napriek uvedené dovolací súd podrobil prieskumu aj tento obvineným uvádzaný dôvod a dospel k zisteniu, že na ochranné protitoxikomanické liečenie, ktoré bolo obvinenému uložené súdom prvého stupňa boli splnené zákonné podmienky. Opodstatnenosť uloženia ochranného liečenia primárne plyní zo záverov znaleckého posudku č. 48/2023 vypracovaného znalcom JUDr. MUDr. Jánom Uhrinom, v ktorom znalec navrhol uložiť obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Zároveň dovolací súd záverom poukazuje na to, že okresný súd sa na str. 18 svojho rozsudku osobitne zaoberal tým, že obvinenému v predmetnom konaní neukladal ochranné protialkoholické liečenie napriek tomu, že potreba jeho uloženia vyplývala z vykonaného dokazovania, práve kvôli tomu, že obvinený mal už ochranné protialkoholické liečenie nariadené v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 2T/3/2020.

Dovolací súd musí záverom konštatovať, že námietky uplatnené v dovolaní sú v podstate opakovaním obhajobných námietok uplatnených v pôvodnom konaní, s ktorými sa relevantným spôsobom vysporiadali súdy v meritorných rozhodnutiach. Dovolateľ nesúhlasí s tým, ako súdy vyhodnotili jeho námietky v pôvodnom konaní, avšak dovolací súd nezistil žiadne také pochybenia z pohľadu uplatnených námietok v podanom dovolaní, ktoré by zakladali existenciu niektorého z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Záverom dovolací súd uvádza, že pokiaľ sa k niektorej z uplatnených dovolacích námietok výslovne nevyjadril, považoval ju za irelevantnú vzhľadom na vyššie ním uvedené skutočnosti a argumenty, na základe ktorých by nemohla taká námietka spôsobiť iné rozhodnutie dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd zistil, že podaným dovolaním nebol splnený žiadny dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a preto na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.